

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marty Havlové a soudců Mgr. Jiřího Levého a JUDr. Hany Zemanové ve věci

žalobkyně: **Česká republika - Ministerstvo obrany ČR**, IČO 60162694
sídlem Tychonova 1, 160 00 Praha 6
adresa pro doručování : Sekce právní Ministerstva obrany,
Odbor pro právní zastupování, Praha 6, náměstí Svobody 471

proti
žalovanému: **Statutární město Plzeň**, IČO 00075370
sídlem nám. Republiky 1, 301 00 Plzeň

o nahrazení projevu vůle

o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 9. 11. 2017, č. j. 19 C 290/2016-75

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozhodnutím zamítl soud prvního stupně žalobu, jíž se žalobkyně domáhala nahrazení souhlasu žalovaného při uzavření smlouvy o bezúplatném zřízení služebnosti stezky, cesty a užívacího práva k pozemkům v k. ú. Chotěšov, Lhota u Dobřan a Vodní Újezd specifikovaným v předmětné smlouvě uvedené ve výroku I) napadeného rozhodnutí. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že žalobkyně je vlastníkem vzletové a přistávací dráhy, jakož

i dalších nemovitostí a zařízení, s nimiž tvoří předmětné pozemky jednotný funkční celek areálu Letiště Líně. Žalovaný se stal vlastníkem dotčených pozemků na základě ust. § 2c písm. f) zák. č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, vlastnické právo k těmto pozemkům na něho přešlo z majetku státu k datu 1. 1. 2014. Ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb. pak garantovalo žalobkyni právo domáhat se po žalovaném v prekluzivní lhůtě jednoho roku od okamžiku, kdy na žalovaného vlastnické právo k pozemkům z majetku státu přešlo, smluvní formou bezúplatného zřízení služebnosti nezbytné k plnění funkcí žalobkyně jako organizační složky státu. Žalobkyně žádost o bezúplatné zřízení služebnosti ve smyslu ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb. uplatnila u žalovaného dopisem z 20. 11. 2014 (podle žalovaného šlo o žádost z 20. 10. 2014 doručenou mu 26. 11. 2014) a požadovala uzavření smlouvy ve znění plně korespondujícím se zněním smlouvy obsažené ve výroku napadeného rozhodnutí, na základě níž by jí byla zřízena k dotčeným pozemkům služebnost stezky, cesty a užívacího práva. Žalobkyně žádost uplatnila v souladu s ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb. ve lhůtě jednoho roku od přechodu vlastnického práva k předmětným pozemkům na žalovaného, podaná žádost však postrádala vymezení nezbytného rozsahu zatížení pozemků, resp. žalobkyně požadovala zřízení služebnosti k označeným pozemkům jako celku, a dále žádost neobsahovala žádné zdůvodnění nezbytnosti zřízení služebnosti pro účel plnění funkcí žalobkyně jako organizační složky státu. Žalovaný na předmětnou žádost žalobkyně reagoval dopisem ze 4. 12. 2014 a poté z 6. 5. 2015, po žalobkyni žádal, aby doložila nezbytnost zřízení požadované služebnosti pro účel plnění své funkce organizační složky státu. Žalobkyně však na jeho žádosti nereagovala. Vzhledem k uvedenému žalovaný namítal, že jako veřejnoprávní korporace odpovědná za řádné hospodaření s obecním majetkem nemohl žalobkyni vyhovět, o to více pak za situace, kdy byly v tisku zveřejněny informace o tom, že stát Letiště Líně nevyužívá, chystá se areál převést na Plzeňský kraj, který s areálem počítá v územním plánu jako s plochou pro rozvoj podnikání, dopravy a logistiky, Plzeňský kraj již měl mít zpracovanou konkrétní studii budoucího využití areálu. Žalovaný z těchto důvodů navrhol zamítnutí žaloby, opakovaně však proklamoval připravenost jednat o uzavření případné smlouvy o zřízení služebnosti kdykoliv, dojde-li na straně žalobkyně k vyjasnění otázky, jakým způsobem a k jakému účelu bude areál letiště využívat, aby bylo možno dokumentovat nezbytnost zřízení požadované služebnosti a její rozsah. Soud prvního stupně postupoval podle ust. § 118a odst. 1, 3 o. s. ř. a vyzval žalobkyni, aby doplnila rozhodná tvrzení zdůvodňující nezbytnost zřízení navrhované služebnosti pro účel plnění její funkce organizační složky státu a nezbytně nutný rozsah navrhované služebnosti. Současně soud žalobkyni vyzval k označení důkazů směřujících k prokázání jejích tvrzení a poučil ji o procesních následcích nesplnění povinnosti tvrzení a důkazní. Výslovně pak soud prvního stupně konstatoval, že za relevantní bude pokládat jen taková tvrzení a důkazy žalobkyně, která budou směřovat k prokázání nezbytnosti služebnosti pro účel plnění jejích funkcí organizační složky státu v roce 2014, resp. v období před uplynutím prekluzivní roční lhůty podle ust. § 2c odst. 9 zák. č. 127/1991 Sb. Přestože byla žalobkyně soudem prvního stupně poučena o tom, jaká konkrétní tvrzení a důkazy předpokládá její procesní úspěch ve věci, žádné skutečnosti, osvědčující její záměr letiště v rozhodném období roku 2014 užívat, netvrdila ani neprokázala. Vyjádřila se jen potud, že v roce 1997 bylo letiště prohlášeno za nepotřebný majetek a tento stav stále trvá, vynětí areálu z nepotřebného majetku brání spory žalobkyně se společností Plane Station Pilsen s. r. o., které žalobkyně objekt letiště pronajala. Žalobkyně uvedla celou řadu tvrzení o tom, proč shledává zřízení služebnosti pro účel plnění své funkce organizační složky státu nezbytným aktuálně, tzn. však již po uplynutí prekluzivní lhůty jednoho roku od přechodu vlastnického práva k dotčeným pozemkům z majetku státu na žalovaného. Zřízení služebnosti označila za nezbytné vzhledem k bezpečnostní situaci v evropském prostoru s tím, že Letiště Líně má své místo ve struktuře objektů potřebných pro obranu státu. Tato tvrzení však nemohla obstát za situace, kdy bylo prokázáno, že žalobkyně Letiště Líně ani neprovozuje, provozovatelem letiště je řadu let společnost Plane Station Pilsen s. r. o. jako nájemce, přičemž provoz letiště je de facto paralyzován vleklými soudními spory žalobkyně s touto společností. Tvrdila-li žalobkyně, že zřízení služebnosti pokládá dále za nezbytné pro fungování letecké záchranné služby, urgentní

medicíny, k zajištění zázemí pro vynucená přistání a krizové stavy, pro posílení rozvoje vzdušných sil, spolupráci s dalšími složkami integrovaného záchranného systému, k využití prostoru letiště k výcviku složek NATO a Armády ČR, pak ke svým tvrzením neoznačila žádné důkazy způsobilé její tvrzení prokázat, stejně jako ve vztahu k tvrzení o tom, že nezbytnost zřízení služebnosti odůvodňují změny bezpečnostní situace nejen v evropském prostoru. Vzhledem k uvedenému, tedy proto, že žalobkyně neprokázala nezbytnost zřízení služebnosti k plnění svých funkcí organizační složky státu v období roční lhůty k podání žádosti o její zřízení stanovené ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb., avšak ani v současnosti, a dále proto, že žalobkyně přes poučení soudu o procesní povinnosti vymezit nezbytný rozsah požadovaného zatížení pozemků služebností, setrvala na požadavku zatížení dotčených pozemků jako celku, tedy nikoliv v jasné specifikované části, rozhodl soud prvního stupně o zamítnutí žaloby.

2. Rozsudek soudu prvního stupně napadla žalobkyně včasným odvoláním. Namítala, že zákonné podmínky ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991Sb. pro bezúplatné zřízení služebnosti splnila, poukazovala na nutnost zajištění přístupu a obslužnosti vzletové a přistávací dráhy, případně budoucího provozu letiště, jakmile se podaří skončit soudní spory se spol. Plane Station Pilsen s. r. o. Soudu prvního stupně vytýkala nesprávné právní posouzení věci, nesouhlasila s tím, že soud prvního stupně podmiňuje vyhovění žalobě prokázáním nezbytnosti služebnosti výlučně v období roční lhůty k podání žádosti o její zřízení stanovené ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb. Namítala, že je třeba rovněž zohlednit, deklaruje-li nezbytnost zřízení služebnosti po uplynutí této lhůty. K požadavku vymezení nezbytného rozsahu zatížení pozemků žalovaného služebností pak žalobkyně namítala, že tento rozsah objektivně za dané situace nemůže vymezit, neboť o konkrétním využití Letiště Líně v rámci obrany České republiky není prozatím rozhodnuto a do skončení sporů žalobkyně se společností Plane Station Pilsen s. r. o. ani rozhodnuto být nemůže. Navrhovala změnu napadeného rozhodnutí a požadovala, aby odvolací soud rozhodl tak, že nahradí souhlas žalovaného při uzavření smlouvy o zřízení požadované služebnosti.
3. Na odvolání žalobkyně reagoval žalovaný vyjádřením, v němž polemizoval s uplatněnými odvolacími důvody a zopakoval připravenost k eventuálním budoucím mimosoudním jednáním o uzavření smlouvy, jíž by byly požadované služebnosti zřízeny, dojde-li na straně žalobkyně k vyjasnění otázky užívání letiště.
4. Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno včas a osobou oprávněnou, přezkoumal napadené rozhodnutí včetně předcházejícího řízení podle ust. § 212, § 212a o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.
5. Soud prvního stupně zjistil skutkový stav v rozsahu dostatečném pro posouzení a rozhodnutí věci. Při právním hodnocení vyšel správně z ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb. představujícího speciální zákonnou úpravu k ust. § 1257 a násl. o. z.. Ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb. zakládá právo státu, resp. jeho konkrétní organizační složky, požadovat po obci v prekluzivní lhůtě jednoho roku od přechodu vlastnického práva k nemovitosti z majetku státu do vlastnictví obce bezúplatné zřízení služebnosti k takové nemovitosti, je-li to nezbytné k plnění funkcí organizační složky státu, a to v nezbytně nutném rozsahu.
6. Soud prvního stupně správně dovodil, že zákonnou podmínku nezbytnosti a nutného rozsahu služebnosti musí organizační složka státu obci osvědčit v prekluzivní lhůtě jednoho, kdy může o zřízení služebnosti ve smyslu ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb. žádat. Po uplynutí této lhůty již zákon obci strpět bezúplatné zřízení služebnosti neukládá, a to ani v případě, že se její zřízení následně stane pro příslušnou organizační složku státu nezbytným. Po uplynutí předmětné lhůty je již případné uzavření smlouvy o zřízení služebnosti podmíněno výlučně konsensem stran. V daném případě bylo nesporné, že lhůta jednoho roku od přechodu vlastnického práva ke sporným pozemkům z žalobkyně na žalovaného uplynula 31. 12. 2014. Soud prvního stupně dospěl na podkladě provedených důkazů ke správnému skutkovému zjištění, že žalobkyně žalovanému před uplynutím této lhůty nezbytnost a nutný rozsah služebnosti předpokládaný ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb. neosvědčila. Za takového skutkového stavu musí také odvolací

soud přisvědčit námitce žalovaného, že nemohl zodpovědně jako veřejnoprávní korporace nadaná povinností řádně spravovat obecní majetek, s uzavřením smlouvy o zatížení sporných pozemků žalobkyní požadovanou služebností souhlasit a tím ve své podstatě omezit obec při dalším nakládání s těmito pozemky. Stejně tak nelze akceptovat, pokud žalobkyně kvůli nejasnostem o konkrétním využití letiště požadovala zatížit služebností dotčené pozemky jako celek, aniž by vymezila nezbytný rozsah služebnosti. Žalobkyně nesplnila zákonné podmínky ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb. za nichž mohla zřízení předmětné služebnosti požadovat, v prekluzivní lhůtě jednoho roku od přechodu vlastnického práva ke sporným pozemkům z majetku státu na žalovaného neosvědčila žalovanému kvalifikovaným způsobem nezbytnou potřebu a rozsah požadované služebnosti. Vzhledem k uvedenému měl žalovaný právo uzavření smlouvy o bezúplatném zřízení služebnosti podle ust. § 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb. odmítnout. Soud prvního stupně tudíž správně zamítl návrh žalobkyně na nahrazení projevu vůle žalovaného při uzavření takové smlouvy. Odvolací soud pokládá napadené rozhodnutí soudu prvního stupně za věcně správné a zákonné, a proto ho podle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil.

7. Pro úplnost zbývá konstatovat, že odvolací soud pokládá za správné také skutkové a právní závěry soudu prvního stupně o tom, že žalobkyně nedoložila ani aktuální nezbytnost zřízení požadované služebnosti, neprokázala reálný záměr využití areálu Letiště Líně, tuto skutečnost však pokládá odvolací soud stejně jako soud prvního stupně z hlediska řešeného případu za irelevantní, neboť ust. 2c odst. 9 zák. č. 172/1991 Sb. omezuje právo žalobkyně požadovat bezúplatně uzavření smlouvy o zřízení služebnosti při splnění kvalifikovaných předpokladů nezbytnosti a nutného rozsahu prekluzivní lhůtou jednoho roku, případně naplnění uvedených předpokladů v období následujícím po uplynutí dané lhůty, (byť v daném případě nebylo prokázáno), již žalovaného nezavazuje povinností strpět omezení svého vlastnického práva bezúplatným zřízením služebnosti.
8. Odvolací soud shledal správným také rozhodnutí soudu prvního stupně o náhradě nákladů řízení. Soud prvního stupně žádnému z účastníků právo na jejich náhradu nepřiznal, neboť žalovaný, který byl ve sporu procesně úspěšný, se práva na jejich náhradu výslovně vzdal. Ze stejného důvodu nepřiznal soud opět procesně úspěšnému žalovanému ani právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně.

Plzeň 17. dubna 2018

JUDr. Marta Havlová v. r.
předsedkyně senátu